

LBRIS

We know
books

Mariana
Sebeni-Comşa

TURISTI
FERICITI
SI CAMIOANE
DE-A LATUL

ŞTIREA DIN SPATELE ŞTIRII

V O L U M U L

02

EDITURA
CREATOR
BRAŞOV, 2025

CUPRINS

CASA DE VACANȚĂ.....	7
CUVÂNTUL AUTOAREI	14
MULȚUMESC!	15

PARTEA I

DE CE? – ÎNTREBAREA ÎN JURUL CĂREIA SE CONSTRUIEȘTE O CARIERĂ.....	17
TURIȘTI FERICIȚI ȘI CAMIOANE DE-A LATUL	19
O SĂPTĂMÂNĂ CU GREVIȘTII CFR, SAU CUM M-AM SPĂLAT ÎN CHIUVETA LIDERULUI DE SINDICAT	27
„PUIU LEDER, TE IUBESC!”	32
AGENTUL 007 VERSUS AGENTUL TERMIC.....	35
CREIERI PE AMBREIAJ ȘI UN CÂINE CU UN PICIOR ÎN GURĂ.....	41
MARIA PETRAȘCU	45
REDACȚIA DIN CAFENEUA FLOARE DE COLȚ.....	50
NOVA TV – NOVA FM – UN TRUST DE PRESĂ DE LA ZERO	55

AMANTA LUI EMIL RADA, UN STATUT AVANTAJOS	64
PATRULELE GĂLĂGIOASE, URSULEȚUL DE PE ACOPERIȘ ȘI LUMINATORUL PODULUI.....	68
CUM AU FOST URȘII DIN BRAȘOV DECLARAȚI CÂINI FĂRĂ STĂPÂN	72
„ȘTIREA”, PISTOLUL ȘI ZAHĂRUL TOS	74
BENNY, COPILUL DE 800 DE GRAME.....	83
GREMLIN, PIERDUT ÎN URMA DE CLĂPARI	86
CU LANTERNA LA PURCEI, SAU CUM SE COMBATE LENEA	90
TRATAMENTUL CU OUĂ ARUNCATE ÎN CAP – SECRETUL PĂRULUI SĂNĂTOS.....	97
LA FURAT DE BERE PE DRUMUL MORȚII, DN13	103
3+4=7 SAU CUM SĂ FII LOVIT FRONTAL DIN LATERAL	106
CASA EXPLODATĂ ȘI DOUĂ FETE SINGURE ÎN NOAPTE	111
PREȘEDINTELE CONSILIULUI JUDEȚEAN, ADRIAN TAROPA, AL PATRULEA COPIL AL FAMILIEI MELE, M-A PĂRÂT LA MAMA PENTRU O ȘTIRE	115
BARIERA LUI BĂSESCU	120
COPIL UCIS DE CÂINELE FAMILIEI.....	123
BĂTĂLIA PENTRU KEVIN COSTNER	127
FANE JEG ȘI CEA MAI FRUMOASĂ ȘI MAI SEXY ZIARISTĂ DIN ROMÂNIA	129

MĂRTURISIRI	137
AM PĂRĂSIT TELEVIZIUNEA PUBLICĂ PENTRU UNA PRIVATĂ	139
CUM AM PIERDUT ȘANSA DE A FI MILIONARĂ	150
CUM AM PREDAT LA POLIȚIE 40.000 DE EURO GĂȘIȚI PE O BANCĂ	153
VOTUL MEU A FĂCUT DIFERENȚA, DAR AM ALES BINE?	159
HABAR N-AM CĂȚI BANI AM REFUZAT DE LA REVOLUȚIONARI	164
L-AM ALUNGAT CONSTANT PE SUGAR DADDY	167
SISTEMUL DE VALORI INVERSAT	171
POSTFAȚĂ: VIAȚA MEA PENTRU O ȘTIRE! AR PUTEA STRIGA MARIANA SEBENI <i>de Ion Cristoiu</i>	185
<i>... de Mirela Retegan</i>	191

CASA DE VACANȚĂ

Cu ceva mai mult timp în urmă (nu mai rețin exact, „anii trec ca apa”, zicea George Topârceanu), am întâlnit-o pe Mariana Sebeni pe strada Mureșenilor din Brașov. Știam că are un job bun (sau mai multe) la București, așa că, firesc, am întrebat-o cum îi merge. Dintr-o răsufare, cum îi este obiceiul, mi-a răspuns:

„Foarte bine, dar, din nefericire, voi renunța la București și mă întorc la Brașov. Bogdan, fiul meu, este la o vârstă la care, mai mult ca oricând, are nevoie de mine. Eu, ca mamă, știu că e de datoria mea să-i fiu alături!”

Povestesc acest episod, aparent banal, pentru că el are „darul” de a fi un fel de cheie pentru înțelegerea semnificației paginilor adunate în acest al doilea volum din „povestea” (expresia îi aparține Marianeii Sebeni!) sugestiv intitulată Știrea din spatele știrii. Turiști fericiți și camioane de-a latul.

Însă, înainte de a detalia, cât de cât, motivația deciziei menționate mai sus, mă simt dator să explic de ce acest preambul poartă titlul Casa de vacanță. Ei bine, citind acest al doilea volum al „poveștii” Marianeii Sebeni-Comșa, gândul m-a purtat spre o... „casă de vacanță”. Știut fiind faptul că o casă de vacanță nu este

altceva decât un loc unde mulți dintre noi visăm să ne retragem, din când în când, pentru a ne întâlni cu noi înșine, pentru a scăpa, măcar pentru o vreme, de stresul problemelor cotidiene, mai pe scurt, pentru a ne regăsi liniștea și puterea de a merge mai departe.

Destul de mulți reușesc, mai devreme sau mai târziu, să-și vadă visul împlinit, să aibă în proprietate, fizic, o casă de vacanță. Pentru cei mai mulți, însă, o astfel de casă rămâne doar un vis frumos, o fata morgana...

Mariana Sebeni a reușit performanța de a avea o casă de vacanță „construită” în timp. Fără a solicita autorizație de construcție, fără a plăti (ca toată lumea) impozite, fără a avea costuri cu întreținerea și reparațiile. Pentru că locul de refugiu conceput și realizat de Mariana Sebeni-Comșa este o... „poveste”. Proiectată a fi dezvoltată din răstimp în răstimp. Fiecare volum al „poveștii” este, de fapt, o „cameră” în care „proprietara” a depozitat... amintiri. Și nu orice fel de amintiri, ci amintiri prin care, scriindu-le, s-a eliberat, printr-un veritabil proces catartic, de încărcătura emoțională a momentelor și evenimentelor care i-au marcat parcursul în aventura profesională numită presă – de fapt, însăși viața.

Cred că nu întâmplător, la lansarea primului volum al ciclului, autoarea ținea să remarce – citez din memorie: „Când am scris episoadele din carte, am râs; împreună cu Marius, soțul meu, am râs și ne-am distrat foarte tare.”

Nu este oare vorba aici de adevărul expresiei „a te despărți de trecut râzând”? Noi credem că așa este.

Și în acest al doilea volum al „poveștii” sale, Mariana Sebeni-Comșa își propune – și reușește să ne convingă cu brio – că își asumă pe deplin (cu bune, uneori și cu mai puțin bune) deceniile muncii sale în slujba adevărului relevat prin mass-media.

Erau, scrie Mariana Sebeni-Comșa, în episodul „Redacția din cafeneaua Floare de colț”, zile frumoase, boeme, din vremuri frumoase, în care jurnaliștii erau respectați. Firește, pentru că meritau respect.

Pentru ca, într-o altă știre din spatele știrii (3+4=7 sau cum să fii lovit frontal din lateral), să spună apăsător: „...da, pe vremea aceea mergeam la fața locului... De acolo ne luam imaginile care ilustrau știrea, nu de pe grupul de *WhatsApp*... De acolo ne luam voxurile de la martori, pentru că nu le inventam, cum se face acum, când se pun ghilimele prin ziare pe declarații care nu există...”

Cumva mângâiată de aripa nostalgiei, dar și cu un gust amar, în finalul primei părți a volumului (Știrea din spatele știrii), cu titlul provocator *Fane Jeg și cea mai frumoasă și mai sexy ziaristă din România*, conchide: „Vremuri frumoase, vremuri în care credeam cu tărie, cu toții, că ceea ce facem contează și va rămâne făcut. Ne-am înșelat!”

Mai accentuat decât în primul volum, în acest al doilea, pagini întregi sunt rezervate explicit mărturisirilor. Spun explicit pentru că, la o analiză mai atentă, se poate observa că, de fapt, știrea din spatele știrii este, în esență, tot o mărturisire.

Evenimente trăite în direct, la fața locului, relatate într-o știre din mass-media, unde fiecare cuvânt fusese

atent evaluat pe cântarul nevăzut al conciziei, apar, în știrea din spatele știrii, într-o nouă lumină, reporterul-martor validând, prin trăirile sale necenzurate, adevărul (de multe ori crud) al celor relatate.

Se spune că reporterii care își respectă meseria sunt asemenea psihoterapeuților care se „încarcă” emoțional în orele petrecute cu fiecare pacient. Un reporter adevărat, ne spune direct sau indirect Mariana Sebeni-Comșa, nu poate fi martor detașat al unui eveniment tragic. Vrând-nevrând, se implică.

Premisa de la care se pleacă în paginile consistentei capitol „Mărturisiri” ne este dezvăluită din capul locului în „episodul” cu titlul „*Sistemul de valori inversat*”. Scrie Mariana Sebeni-Comșa: „Când ești tânăr, ai senzația că, dacă vrei, poți, că ceea ce faci tu ar putea schimba ceva în lume, că ai tot timpul la dispoziție și că ești nemuritor. Da, nu te prea gândești la moarte, la boli, la accidente și la alte nenorociri, care, atunci când ești tânăr, crezi că li se pot întâmpla altora, niciodată ție. Când ești tânăr, tragi pentru carieră. Ea e pe primul plan. Vrei să demonstrezi că poți și că meriți... Întâi cariera, iar familia trebuie să mă înțeleagă și să mă susțină.” Ca mulți, dacă nu chiar ca majoritatea dintre noi, Mariana Sebeni-Comșa s-a „ghidat” după asemenea „reguli”. O știu încă de la intrarea ei în presă, la revista „Astra”, care își avea sediul în Casa Presei, de pe strada Mihail Sadoveanu din Brașov, unde își avea redacția și cotidianul la care lucram. În acei ani, un coleg de la revista „Astra” m-a întrebat într-o zi ce părere am despre Mariana. N-am stat prea mult pe gânduri și i-am răspuns: „O zvârlugă”. Cuvânt pe care

dicționarele îl definesc ca pe o „persoană vioaie, iute în mișcări, sprintenă”. Sub aceste auspicii, în cei peste treizeci de ani, „zvârluga” și-a marcat propriul drum în istoria contemporană a mass-mediei, la nivel brașovean și național. Cât de greu, cât de complicat și, mai ales, cât de complex a fost acest parcurs aflăm din paginile dense ale acestui volum.

Numele ei s-a impus în presa scrisă. A început, cum spune ea, ca „mus pe corabia revistei «Astra», condusă de scriitorul Daniel Drăgan”. A făcut parte din redacția săptămânalului „Ecran Magazin”, înființat și condus de Cristea Ioniță, cu un tiraj pe ediție de 150.000 (250.000?) de exemplare (neegalat, din câte știu, de nicio altă publicație brașoveană), a pus pe picioare și a condus cotidianul „Știrea” (cu 24 de pagini!), prezența ei în presa scrisă culminând cu „Evenimentul Zilei”, al lui Ion Cristoiu.

Vocea ei s-a auzit și la radio, primul post de radio la care a lucrat fiind „Radio 1”, primul post de radio creat la Brașov. Într-o bună zi, a pus mâna pe telefon și a sunat la „BBC” – București și, „hodoronc-tronc” (cum recunoaște!), și-a anunțat disponibilitatea de a fi corespondent. A convins și, în următorii 14 ani, deși credea că le știe „pe toate”, a învățat „continuu”. Ce anume? Mărturisește: „să gândesc cu mintea mea”, „să am opinii formate pe baza unor informații verificate”.

În fine, dar nu în ultimul rând, a fost ani buni corespondent la TVR, bătând nouă ani coclaurile, la evenimente, cu Dacia „teveristă”. A urmat o „perioadă încărcată de emoții, de chin, de efort, dar extraordinar

de frumoasă”, la Național TV, încă de la înființarea acestuia.

Având în vedere cele de mai înainte (probate prin paginile dense ale volumului), se poate spune – și credem că nu greșim – că istoria mass-mediei (brașovene și chiar naționale) a celor peste trei decenii în care a fost implicată nu se va putea scrie fără a-i menționa numele Marianei Sebeni-Comșa.

A fost de mai multe ori nevoită să aibă „3-4 joburi simultane pentru a trăi și a-mi întreține familia”. Și-a respectat mereu principiile după care a fost crescută în familie, conducându-se după regula conform căreia „sunt compromisuri care se fac și compromisuri care nu se fac niciodată”. Spre a ne convinge că s-a raportat constant la aceste rigori morale, autoarea volumului lansează provocator, în câteva rânduri, o întrebare ce pare retorică, dar nu este: „Cât de fraieră am fost atunci când am fost fraieră?”.

Pentru ca imaginea de sine să fie aidoma realității, Mariana Sebeni-Comșa menționează, în trecut, că, învărtindu-se (termenul îi aparține) mereu „printre politicieni și partide politice”, la șapte ani după ieșirea de pe tărâmurile mass-mediei, s-a lăsat tentată și convinsă să accepte „invitația” de a fi (nu a deveni!) membru al unui partid. În carte este menționat, noi îl trecem sub tăcere. Manevre de culise au dus la excluderea ei din partidul cu pricina, Mariana Sebeni-Comșa concluzionând: „M-am lecuit și de politică, așa cum m-am lecuit de multe alte lucruri”.

Acum doi ani, la lansarea primului volum al „poveștii”, unde mi s-a dat posibilitatea să spun câteva cuvinte, un

fost coleg de breaslă m-a întrebat în particular: „Fiind vorba despre cartea unui ziarist despre ziariști, crezi că va avea priză la publicul larg?”. I-am răspuns, cred, diplomatic: „Rămâne de văzut!”. Lecturând, cu pixul în mână, al doilea volum, aș completa răspunsul în doi peri dat cu acel prilej: Da, cartea va avea priză la publicul larg, dacă cei ce o vor avea în mână vor descoperi (nu prea greu) câtă VIAȚĂ este în rândurile așternute pe hârtie de Mariana Sebeni-Comșa. Care relatează din interiorul evenimentelor trăite concomitent cu „eroii” fiecărui episod. Oameni, cu bune și mai puțin bune, aflați în situații-limită, care uneori au crezut că sunt „fericiți”, că toată lumea e a lor, care s-au împotrivit valului ori s-au lăsat duși de val. Nu mai puțin semnificativ este faptul că ziaristul (și Mariana Sebeni-Comșa argumentează acest poate banal adevăr) este și el om, are viața lui, profesia fiind, în bună măsură, starea lui existențială. „Eroul” propriei vieți.

Parcurgând cartea da capo al fine, cititorul va descoperi (dincolo de acuratețea stilistică) și „cheia” despre care vorbeam în primul paragraf al acestui cuvânt înainte. Și va înțelege că metafora „Casa de vacanță” – titlul acestui „cuvânt înainte” – reprezintă doar un „vade mecum”, definibil prin generozitatea autoarei, care ne oferă și... cheia acestei case de vacanță.

Ioan Genese Popa

CUVÂNTUL AUTOAREI

Volumul 2 al cărții mele, cu povești de la și despre știrile, anchetele și reportajele pe care le-am realizat, încheie seria *Turiști fericiți și camioane de-a latul – știrea din spatele știrii*. Au mai rămas povești de spus, însă aleg să nu le spun. Cel puțin, nu acum.

Personajele despre care am ales să nu scriu, deși mi-au marcat o perioadă a vieții și carierei, nu merită să fie scoase din haznaua în care le-au trimis vremurile care au urmat, viața însăși sau Justiția. Și, dacă nu mai merită, atunci le las acolo, în negură. Deocamdată.

Dar, dacă voi rămâne sănătoasă și cu mintea întreagă suficient cât să scriu despre ele atunci când le-o veni vremea, o voi face.

Aceste personaje, care au în jurul lor povești despre care aș putea scrie, nu mai merită, deocamdată, niciun cuvânt. În schimb, am schițat o altă carte. Poate că vor primi acolo un personaj. Negativ, desigur. Poate vor fi identificați după povestea care îi înconjoară. Însă povestea nu va fi una reală, ci una inspirată din realitate, în jurul căreia se vor țese alte întâmplări adevărate.

Sper ca acest al doilea volum să fie la fel de bine primit de public ca și primul. Am nevoie de asta pentru a-mi da forța de a scrie *Povestea din spatele poveștii*.

MULȚUMESC!

Îi mulțumesc soțului meu, Marius, pentru că a plâns citind unele povești din acest volum. Mi-a confirmat ceea ce știam deja: mi-a iubit și respectat tatăl la fel de mult cât am făcut-o și eu. Pe mama, plecată prea devreme, nu a cunoscut-o. Dar știu că ar fi iubit-o, chiar și numai pentru că seamănă cu ea de zici că-s frați.

Îi mulțumesc domnului Ioan Popa, unul dintre cei mai vechi ziariști din Brașov, un om desăvârșit, de o bunătate rară, un profesionist al condeiului, un erudit de o modestie cum nu se mai găsește azi. Îi mulțumesc pentru prefața acestei cărți, pentru că a crezut în mine și pentru că a avut mereu sfatul potrivit în momentul potrivit, chiar și în vremuri de neimaginat, acelea de dinainte de decembrie 1989. „Oricât de tare ar fi nuca, până la urmă dai de miez”, mi-a spus el. Și asta am încercat mereu să fac: să dau de miez, oricât de tare a fost nuca.

Îi mulțumesc domnului Virgil Oniță, administratorul grupului de firme Libris, din care face parte și Editura Creator, pentru încrederea pe care a avut-o în mine, atât la primul, cât și la al doilea volum al acestei cărți. Nici măcar n-a clipit atunci când i-am propus

primul manuscris. Iar pentru acest al doilea volum, chiar m-a încurajat și așteptat. Un editor de mare clasă, un om care a pus Brașovul pe harta culturală a lumii prin festivalurile de carte pe care le organizează de decenii, un om care vinde anual peste trei milioane de cărți într-o țară în care mai puțin de 5% din populație mai citește cărți tipărite.

Și nu în ultimul rând, îi mulțumesc maestrului Ion Cristoiu pentru felul în care m-a lăudat în prefața primului volum, păstrată și în acest al doilea volum, ca postfață, precum și în podcastul său de pe *cristoiublog.ro*, de mai multe ori. Mi-a dat curaj să scriu acest volum, dar și altele care vor urma. Îi mulțumesc din tot sufletul, pentru că am plâns citind ce a scris sau ascultând ce a spus despre cartea mea – iar lacrimile de bucurie sunt mereu prețioase.

Nu i-am cerut prefața și la acest al doilea volum, deoarece m-am temut că n-ar mai fi fost 100% imparțial, cum a fost la primul volum, pentru care mă lăudase atât. Iar eu țin mult la o opinie imparțială și obiectivă venită din partea unui ziarist adevărat. Așa a apărut prefața scrisă de cel mai cunoscut și respectat ziarist brașovean, domnul Ioan Popa.

Le mulțumesc din suflet și cititorilor mei, care au cumpărat primul volum în număr atât de mare, încât s-a justificat apariția celui de-al doilea.

Vă mulțumesc!

Partea I

DE CE? – ÎNTREBAREA
ÎN JURUL CĂREIA
SE CONSTRUIEȘTE O
CARIERĂ

Puțini știi că, de multe ori, în spatele unei știri se află o știre și mai bună. O știre pe care nu o scrie nimeni. Pe care nu o difuzează nimeni.

În spatele unei știri difuzate se află o minunăție de poveste, neștiută decât de cel care o trăiește.

Despre aceste povești este vorba aici. Despre poveștile din spatele știrii difuzate. Despre jurnaliști de presă scrisă, despre reporteri TV și cameramani, despre jurnaliști de radio care trec prin întâmplări de poveste pentru a ajunge la o poveste.

Aceasta este povestea câtorva știri redactate de mine.

Este povestea în care personajul principal nu este subiectul știrii, ci reporterul. Pentru că, inclusiv autorul știrii poate fi o știre.

Sunt jurnalist de 35 de ani. Sau de 31, dacă nu-i pun și pe cei doi ani de presă comunistă, care era cum era și

în care scriai ce se putea scrie. Dar îi pun! 33 de ani de *De ce?*

În cei 35 de ani de presă am întâlnit scriitori importanți, politicieni importanți, lideri sindicali, oameni săraci, oameni bogați, infractori, directori de întreprinderi de stat fără viziune, angajați din fabrici de stat fără viitor, profesori și elevi, doctori și pacienți, pe Majestatea Sa Regele Mihai, pe Majestatea Sa Regina Ana, pe fiecele și ginerii lor, miniștri, pușcăriași, criminali, șoferi criminali, șoferi victime, milițieni și polițiști – corupți sau necorupți, mame rămase fără copii, copii aruncați în pușcării, șomeri, miliardari, iubitori de câini și hingheri ucigași de câini, câini ucigași de copii, oameni ucigași de cai, veterinari care fac minuni, doctori de copii și copii de 800 g.

Fiecare cu povestea lui. Uneori, atât de dură, încât nu se putea scrie despre ea. Alteori, frumoasă, dar mult pe lângă subiect. Așa că am considerat că a venit vremea să le scot, pe câteva, la lumină.

Reprezintă părți din experiența mea de viață. O experiență cum puțini oameni au parte. Și e păcat ca aceste povești să rămână nespuse. Pentru că ele au fost mereu știrea din spatele știrii, adesea mai interesantă decât știrea însăși.